PLEJE AF IV ADGANGE

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

RETNINGSLINJERNE

Regionale Infektionshygiejnisk retningslinje ”**Intravaskulære katetre (5.1)**”

”https://pri.rn.dk/Sider/16238.aspx

Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer for brug af intravaskulære katetre

Udgivet af Statens Serum Institut

https://www.ssi.dk/~/media/Indhold/DK%20-%20dansk/Smitteberedskab/Infektionshygiejne/NIR/NIR%20IV%20Katetre.ashx

Obs!

Retningslinjer og instrukser i den enkelte kommune

STORT FOKUS FORDI ”MOTORVEJ FOR MIKROORGANISMER”

Ved anvendelse af iv katetre er der risiko for:

- Lokale infektioner i huden ved indstiksstedet
- Generaliserede infektioner pga. spredning af mikroorganismer til blodbanen
  - Bakteriæmi (bakterier i blodet)
  - Sepsis (blodforgiftning)

Årsagerne kan være:

- Patientens egen hudflora
- Urene hænder
- Forurening af studs ved f.eks. håndtering og bad
- Forurening med patientens ekskreter.

HVORDAN FOREBYGGER VI INFEKTIONERNE?

- Korrekt kateterpleje
  - Håndhygiejne på rette tid og metode
  - Aseptisk procedurer (steril teknik)
  - Tætsluttende forbinding, som skiftes aseptisk og ikke må blive våd eller forurenet
  - Korrekt anvendelse af adgangsport.

De vigtigste faktorer til forebyggelse af kateterrelaterede infektioner

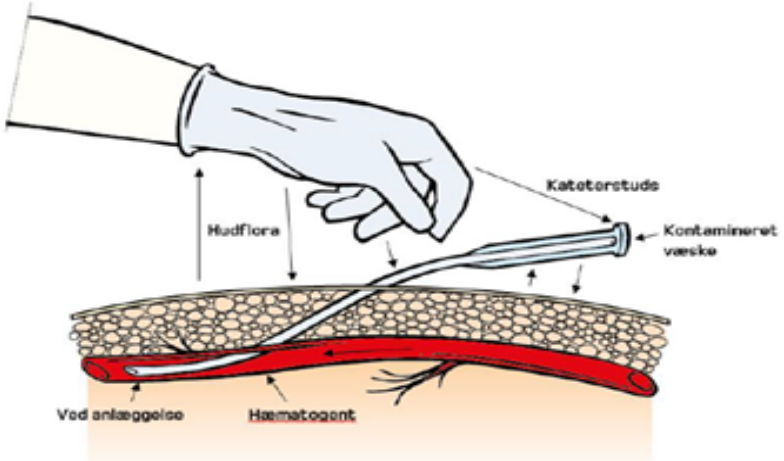

HÅNDHYGIEJNE PÅ RETTE STED OG MÅDE

- Håndhygiejne skal altid foretages før og efter al kontakt med et IV kateter

- Er hænder og håndled synligt rene og tørre kan I nøjes med at desinficere jeres hænder i ca. 30 sekunder.

- Er jeres hænder synligt snavsede og/eller fugtige skal I vaske dem først.

ASEPTISK PROCEDURE VED FORBINDINGSSKIFT

Aseptisk procedure:

- Sterile handsker eller non-touch med sterile instrumenter
- Materialer og utensilier er rene/sterile
- Adfærd (arbejdstilrettelæggelse/metode der sikrer at område og utensilier ikke forurenes)
- Huddesinfektion

Ovennævnte medfører at forureningen er så lav som muligt.

Definition

”Ved aseptisk forstås en procedure, hvor materialer, udstyr, personaleadfærd og eventuel lufttilførsel er reguleret for at holde den mikrobielle og partikulære kontamination på et accepteret niveau”

VALG AF FORBINDING OVER INDSTIKSSTED

Steril transparent semipermeabel forbinding

- Når der ikke er sivning fra indstikssted
- Giver mulighed for at inspicere indstikssted
- Skiftes minimum hvert 7. døgn

Steril gazeforbinding

- Hvis der er blødning eller sekretion fra indstiksstedet
- Man ikke kan inspicere indstikssted
- Skiftes minimum hvert 2. døgn

Hickmann og port-a-cath uden nål hvor indstiksstedet er helet op - behøver ikke forbinding

SKIFT AF FORBINDING OVER INDSTIKSSTED

- Skiftes ift. om transparent- eller gazeforbinding (7. eller 2. døgn)
- Skiftes, hvis den er fugtig, løs, forurenet eller ved feber af ukendt årsag
- Skiftet foretages som en aseptisk procedure:
  - Sterile handsker eller non-touch teknik med sterile instrumenter.
  - Indstiksstedet må ikke berøres
  - Huden desinficeres én gang – i et område svarende til minimum plastrets størrelse, og hudområdet skal være tørt, før ny steril forbinding påsættes
    - klorhexidinsprit 0,5% eller swabs præpareret med ethanol 70-85% og 0,5% klorhexidin

EKSTERN FORBINDING VED PICC-LINE OG MIDLINE

- PICC-line og Midline katetre fastgøres ofte med en ekstern fiksering
  - Skiftes, når den er løs eller forurenet
  - Aseptisk procedure
  - På grund af risiko for displacering af katetret er det vigtigt at undgå træk på katetret under skift af fikseringen. Hos personer der ikke kan samarbejder under proceduren, kan det være en fordel at være 2 personer til at skifte ekstern fiksering

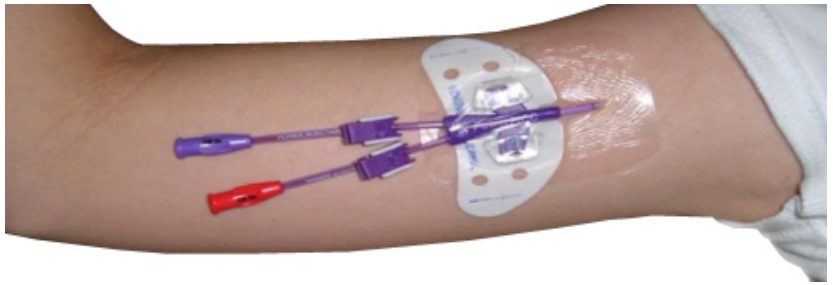

TILSYN OG PLEJE AF KATETER OG INDSTIKSSTED

- Dagligt:
  - Indstiksstedet palperes gennem gazeforbinding
  - Inspiceres ved transparent forbinding

- Hvis der udvikles infektionstegn som ømhed, rødme eller hævelse svarende til indstiksstedet, feber af ukendt årsag eller anden mistanke om infektion, skal indstiksstedet inspiceres

- Kateter, infusionssæt og infusionsvæske fjernes ved tegn på kateterrelateret infektion.

- Det skal dagligt vurderes, om der er behov for katetret.
  - Katetret fjernes, når der ikke længere er indikation for det, og indstiksstedet dækkes med steril forbinding

IV KATETRE OG VAND

- Ved **brusebad** skal indstiksted med forbinding, adgangsport og tilkoblinger beskyttes mod vand
  - Gælder også Port-a-cath med nål
  - Hickmann kateter hvor indstiksted er helet op, beskyttes kun adgangsport og tilkoblinger mod vand

- **Karbad** og **svømmehal**
  - Patienter med IV katetre må ikke gå i karbad eller svømmehal
    - Gælder også for Port-a-cath med nål.

ADGANGSPORT OG NÅLEFRI MEMBRAN

- Adgangsporten (kateterstuds eller nålefri membran) desinficeres **mekanisk** før og efter anvendelse med klorhexidinsprit 0,5% eller swabs præpareret med ethanol 70-85% og 0,5% klorhexidin i minimum fem sekunder

- Når katetret ikke anvendes, lukkes det med en steril prop, som erstattes med en ny steril prop, hver gang den har været fjernet

- Nålefri membraner skal skiftes ved synlig forurening/blod (efter blodtransfusion eller blodprøvetagning) og producentens anvisning følges for skift af nålefri membran.

INFUSIONSSÆT TIL- OG FRAKOBLING

- Infusionssæt med eventuelle tilkoblinger skal skiftes, hvis de har været frakoblet katetret

- Infusionssæt med eventuelle tilkoblinger skal skiftes hvert fjerde døgn.
  - Hvis producenten anviser hyppigere skiftefrekvens, skal denne følges
  - Infusionssæt anvendt til lipidopløsninger skal skiftes inden for 24 timer (obs. producentens oplyste holdbarhedstid)
  - Transfusionssæt anvendt til blod og blodprodukter må højst anvendes i seks timer

- Manipulation af systemet skal begrænses, da infektionsrisikoen øges herved.

FORSLAG TIL FORBINDINGSSKIFT MED NON-TOUCH TEKNIK

Instrumenter og utensilier gøres klar

- Rent rullebord/bord til instrumenter og utensilier
- Alle relevante instrumenter og utensilier gøres klar til brug
  - Mecher vædet med klorhexidinsprit (Swabs præpareret med ethanol og klorhexidin)
  - Sterile pincetter
  - Rene handsker som personligt værnemiddel (2 par)
  - Steril, tætsluttende forbinding
  - Affaldspose.
  - Evt. Nacl 0,9 %

FORSLAG - FORTSAT

Procedure

- Udfør håndhygiejne og tag handsker på
- Fjern den gamle forbinding uden at berøre indstikssted og kasser forbindingen sammen med de brugte handsker
- Udfør håndhygiejne og tag nye handsker på
- Brug pincet og mecher med klorhexidinsprit til at desinficer huden (indefra og udefter) omkring kateteret (hvis koagler eller skorper afvaskes først med NaCl 0, 9 %)
- Kateterslangen desinficeres med klorhexidinsprit
- Huden skal lufttørre før den nye forbinding lægges på.

(Swabs præpareret med ethanol 70-85% og 0,5% klorhexidin kan også bruges)

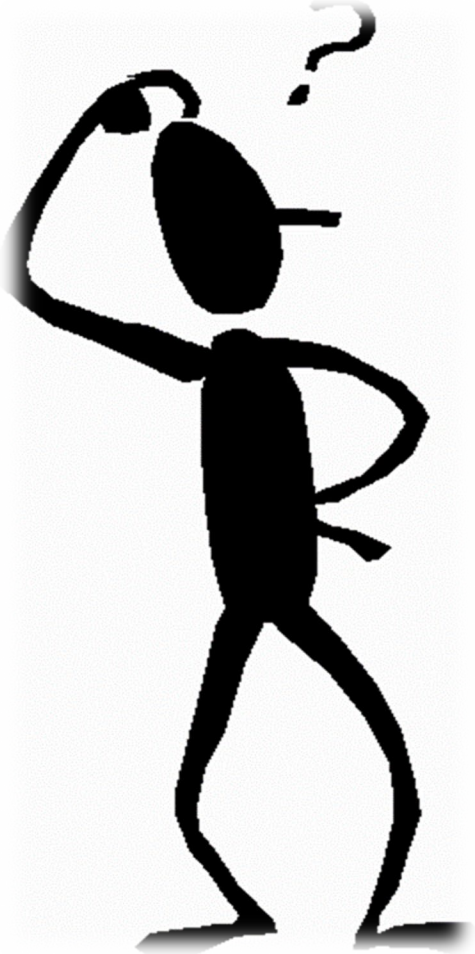

TAK FOR I DAG

Hygiejnesygeplejerske

DORTE FROMBERG

Region Nordjylland

Infektionshygiejnen

dofr@rn.dk

+4597665005